

Przedpłata
wraz
z przesłanką
pocztową
wynosi
5 zł. a. w.
rocznie.

ZWIĄZEK.

REDAKCJA
i
Administracja
we Lwowie
przy placu
Maryackim
1. 9.

Pismo dwutygodniowe.

Organ Związku stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych.

Wychodzi 8. i 22. każdego miesiąca w objętości arkusza.

Nr. 16.

Dnia 22. Sierpnia 1884.

XI. rocznik.

Treść: Okólnik Patronatu Związku stowarzyszeń. — II. Sprawozdanie zarządu funduszu zaopatrzenia funkcyonar. stow. zarob. i gosp. z czynności i rachunków za r. 1883/4. — Rachunki stowarzyszeń za miesiąc lipiec 1884. — Agitacja przeciwko Towarzystwom spożywczym. — Ruch stowarzyszeń: Wydział Związku stowarzyszeń. Lustracye. Spółka handlu skór w Sanoku. Dyrekcyja Banku krajowego. Wnioski stowarzyszeń do X. Walnego Zgromadzenia. — Bilans stowarzyszeń: zarobkowych i gospodarczych za r. 1883. — Ogłoszenia: II. Walne Zgromadzenie funduszu zaopatrzenia. Konferencya delegatów zastępstw Banku krajowego. Wydawnictwa Roczników stowarzyszeń.

Okólnik Patronatu Związku stowarzyszeń.

W skutek uchwały Wydziału Związku z d. 19 b. m. mamy zaszczyt niniejszém podać do wiadomości Szan. Dyrekcyi, że pierwotny termin zwołania X. Walnego Zgromadzenia delegatów Związku został odroczony i że takowe odbędzie się we Lwowie w dniach 28 i 29. września b. r.

Lwów, dnia 20. sierpnia 1884.

Dr. Skalkowski
Patron.

W. Terenkoczy
sekretarz.

II. Sprawozdanie

Zarządu funduszu zaopatrzenia funkcyonaryuszów stowarz. zarobkowych i gospodarczych, — z czynności i rachunków za rok 1883/4.

Drugi okres gospodarki naszej obejmuje czas od 1 lipca 1883. po 30 czerwca 1884.

Zarząd uważa sobie za obowiązek zaznaczyć na czele niniejszego sprawozdania, że fundusz zaopatrzenia zyskuje coraz poważniejsze w organizacyi stowarzyszeń naszych stanowisko i wszedł na drogę, wytkniętą mu przez założycieli, którzy z zadowoleniem odwołać się mogą na rezultaty 2 $\frac{1}{2}$ letniej gospodarki, dowodzące, że zupełnie realnemi były podstawy zestawionych przed dwoma laty planów i obliczeń, skoro już dziś cyfrowy rezultat znacznie przewyższył oczekiwania nasze. Zawdzięczamy ten świetny rezultat przedewszystkiem żywotności idei, w imię której pracę rozpoczęliśmy, a następnie gorliwemu i skutecznemu poparciu ze strony Patronatu i Zarządów tych stowarzyszeń, które do funduszu przystąpiły.

Fundusz zaopatrzenia liczył z końcem roku 1882/3 11 stowarzyszeń i 29 członków. W roku ubiegłym przybyło 5 stowarzyszeń, i 6 członków, ubyło natomiast 3 członków (Oponowicz Paweł z Limanowój, Rudzki Ignacy z Towarzystwa spożywczego we Lwowie i Dr. Alfred Zgórski z Tow. zal. lwowskiego). Obecnie więc należy do funduszu 16 towarzystw i 33 funkcyonaryuszów, których spis imienny dołączamy.

Stan udziałów w po dopisaniu 18 $\frac{1}{2}$ % dywidendy osiągnął z dniem 30. czerwca b. r. cyfrę 6.371 zł. 48 ct., z których najwyższy wynosi 859 zł. 28 ct., najniższy 14 zł. 22 ct., przeciętny 193 zł. 10 ct. W porównaniu więc z r. 1882/3 (3.195 zł. 76 ct.), wzrosła suma udziałów o 3.175 zł. 73 ct. (t. j. prawie 100%) a przeciętny (110 zł. 30 ct.) o 82 zł. 80 ct. t. j. 75%.

Stan kapitałów ulokowanych na książeczkach oszczędności wynosi obecnie 5.855 zł. 90 ct. i wzrósł w porównaniu z rokiem ubiegłym (3.099 zł. 51 ct.) o 2.756 zł. 39 ct.

Czysty zysk, który w r. 1882/3 wynosił 360 zł. 98 ct. i przyniósł 12.5% dywidendy, wzrósł w roku ubiegłym do 1.001 zł. 13 ct. i umożliwił dopisanie 18 $\frac{1}{2}$ % dywidendy.

Koszta administracyi wynoszą tylko 6 zł. 28 ct., a zatem zaledwie 0.6% czystego zysku a mniej niż 0.2 ogólnego całorocznego przychodu.

Koszta założenia spadły do 43 zł. 89 ct. i zostaną w ciągu najbliższych trzech lat zupełnie umorzone.

Ogólny majątek funduszu wynosi obecnie 6.380 zł. 33 ct. i wzrósł w porównaniu z r. 1882/3 o 3.178 zł. 61 ct. t. j. podwoił się — a sposób w jaki ulokowanym został uwidoczniliśmy w bilansie. Nadmieniamy tylko, że odnośne książeczki oszczędności przechowane są w skarbcu lwowskiego Towarzystwa zaliczkowego.

Zarząd odbył dotychczas 10. pełnych posiedzeń, na których oprócz spraw bieżących, uchwał przyjęcia stowarzyszeń i członków, postanowień co do lokacyi kapitałów, — omawiano uchwały i rezolucye I. Walnego Zgromadzenia, co do których osobne wnioski II. Zgromadzeniu przedłożone zostaną.

Sprawozdania z tych posiedzeń ogłaszamy w „Związku“.

Czynności kancelaryjne, które w roku ubiegłym znacznie wzrosły, prowadzi p. N. Ulmer, obecnie wspólnie z p. Wł. Terenkoczym; rewidentem jest dr. Goldman.

Zamykając sprawozdanie niniejsze, pozwalamy sobie zamieścić kilka cyfr, które udowodnią, że pierwotne plany i obliczenia były, jak to na wstępie zauważaliśmy bardzo umiarkowanemi. Urzędnik, pobierający 1.000 zł. rocznej płacy ma już po 2½ latach o 51 zł. więcej, aniżeli przewidywał plan pierwotny. Obecny udział jego, który wynosi 339 zł. 50 ct., kapitalizowany przez dalszych 17½ lat z dywidendą, nie 18½ ani 12½, ale tylko 6cio procentową, osiągnie po 20 latach cyfry 4.600 zł., a zatem przy minimalnych dochodach o 600 zł. po nad plan pierwotny. Nie bierzemy w rachubę podwyższenia płacy ani remuneracyi i wypływających ztąd 20. względnie 40to procentowych dodatków!

W obec tego więc z ubolewaniem podnieść musimy, że rok ubiegły tylko 6 nowych przysporzył nam członków, że wiele jeszcze Zarządów towarzystw naszych nie odczuło potrzeby zabezpieczenia przyszłości swoich

stałych pracowników, chociaż statut funduszu tak małych od stowarzyszeń ofiar wymaga. Pocieszać się nam chyba wypada przypuszczeniem, że towarzystwa, które dotąd do funduszu nie przystąpiły, niezawodnie w inny sposób i skuteczniej zabezpieczyły przyszłość swoim funkcyonaryuszom i ich rodzinom.

Ten lub ów sposób załatwienia sprawy obcho-
dzącej zarówno stowarzyszenia jak i urzędników, znaj-
dzie w nas zawsze gorliwych zwolenników. Nam jedna-
kowoż wolno wyrazić radość z powodu, że fundusz za-
opatrzenia już istnieje, że się bardzo dobrze
rozwija i daje punkt oparcia na przyszłość
tym, którzy go potrzebują, chociażby po-
trzebujących było tylko 33 rodzin, składa-
jących się z około 100 osób.

We Lwowie, dnia 1. sierpnia 1884.

Dr. Alfr. Zgórski.

N. Ulmer.

Zamknięcie rachunków za rok 1883/4.

I. Wykaz udziałów wpłaconych.

Nr. udziału	Stan z 30. czerwca 1884		Dywidenda dopisana		Razem		Nr. udziału	Stan z 30. czerwca 1884		Dywidenda dopisana		Razem	
	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.		zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
2.	725	16	134	12	859	28	Z przenies.	3932	76	725	91	4658	67
3.	342	31	63	27	405	58	22.	204	21	37	74	241	95
4.	257	72	47	54	305	26	23.	117	60	21	64	139	24
5.	232	99	42	92	275	91	24.	124	90	22	94	147	84
6.	205	57	37	92	243	49	25.	50	40	9	25	59	65
7.	182	15	33	67	215	82	26.	84	—	15	54	99	54
8.	145	35	26	82	172	17	28.	69	38	12	76	82	14
10.	638	05	118	03	756	08	29.	204	67	37	74	242	41
12.	280	29	51	80	332	09	32.	221	—	40	88	261	88
13.	172	77	31	82	204	59	33.	110	66	20	35	131	01
14.	193	87	35	70	229	57	34.	49	—	9	06	58	06
16.	42	33	7	77	50	10	35.	48	—	8	88	56	88
17.	76	50	14	06	90	56	36.	38	40	7	03	45	43
18.	94	50	17	39	111	89	37.	61	92	11	28	73	20
19.	217	62	40	14	257	76	38.	35	90	6	47	42	37
20.	90	93	16	65	107	58	40.	14	40	2	59	16	99
21.	34	65	6	29	40	94	41.	12	—	2	22	14	22
Do przenies.	3932	76	725	91	4658	67		5379	20	992	28	6371	48

II. Wpłaty poszczególnych Towarzystw.

	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
1. Lwów. Towarzystwo zaliczkowe	2091	25	386	26	2477	51
2. Nowy Sącz. Kasa zaliczkowa	1060	34	195	91	1256	25
3. Drohobycz. Towarzystwo zaliczkowe	234	69	43	10	277	79
4. Lwów. Towarzystwo wzajemnego kredytu	272	10	49	94	322	04
5. Rohatyn. Towarzystwo zaliczkowe	171	—	31	45	202	45
6. Bircza. Towarzystwo zaliczkowe	125	58	22	94	148	52
7. Radziechów. Towarzystwo zaliczkowe	204	21	37	84	241	95
Do przeniesienia	4159	17	767	34	4926	51

		zł.	ct	zł.	ct.	zł.	ct.
	Z przeniesienia	4159	17	767	34	4926	51
8.	Lwów. Towarzystwo spożywcze	376	90	69	37	446	27
9.	Limanowa. Towarzystwo zaliczkowe	69	38	12	76	82	14
10.	Rozdół. Towarzystwo zaliczkowe	—	—	—	—	—	—
11.	Łańcut. Towarzystwo zaliczkowe	331	66	61	23	392	89
12.	Lwów. Towarzystwo handlu skór	86	40	15	91	102	31
13.	Lwów. Związek stowarzyszeń	280	29	51	80	332	09
14.	Bóbrka. Towarzystwo zaliczkowe	14	40	2	59	16	99
15.	Drohobycz. Towarzystwo handlu skór	12	—	2	22	14	22
16.	Lwów. Powiatowe Towarzystwo zaliczkowe	49	—	9	06	58	06
	Razem	5379	20	992	28	6371	48

III. Rachunek zysków i strat.

		zł.	ct.	zł.	ct.
Z y s k i:					
1.	Zysk przeniesiony z r. 1882/3	5	96		
2.	Odsetki dopisane za rok 1883/4	273	77		
3.	Odsetki zwłoki	—	02		
4.	Udziały dopisane l. 1. 27. i 39.	742	30		
S t r a t y:					
5.	Wydatki kancelaryjne			6	28
6.	Odpisane koszta założenia (25% od 58'53)			14	64
	Czysty zysk			1001	13
	Razem	1022	05	1022	05

IV. Bilans.

		zł.	ct.	zł.	ct.
Stan czynny:					
1.	Koszta założenia (po odpisaniu 25%)	43	89		
2.	Lokacje: a) Kasa zaliczkowa w Nowym Sączu 564 zł. 82 ct.				
	b) Tow. zaliczkowe w Drohobyczu 1069 " 73 "				
	c) " wzaj. kred. we Lwowie 1058 " 31 "				
	d) " zaliczkowe w Birczy 547 " 58 "				
	e) " " w Rozdole 537 " 06 "				
	f) " " w Limanowej 531 " 74 "				
	g) " " w Rohatynie 520 " 15 "				
	h) " " w Radziechowie 519 " 94 "				
	i) " " w Bóbrce — 506 " 57 "	5855	90		
	Gotówka w kasie lwowskiego Towarzystwa zaliczkowego	480	54		
Stan bierny:					
3.	Udziały			5379	20
4.	Czysty zysk			1001	13
	Razem	6380	33	6380	33

We Lwowie, dnia 5. sierpnia 1884.

Zarząd Funduszu zaopatrzenia funkcjonaryuszów Stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych.

Dr. A. Zgórski.

Narcyz Ulmer.

Sprawdzono:

Dr. Goldman.

Wł. Terenkoczy.

Rachunki stowarzyszeń zaliczkowych

Stan bierny

Table with columns: Tow. zaliczkowe w, Stan udziałów i funduszu rezerwowego, Wkładki oszczędności, Pożyczki zaciągnięte, Saldo rachunku Banku krajowego. Rows include various associations like Bełzie sp. poż., Białej St. poż. osz. Wzaj. p., Birczy, Bóbrce, Bochni, etc.

za miesiąc Lipiec 1884.

Stan czynny

Table with columns: Saldo odsetek, Reszta pozycyi stanu biernego, Pożyczki udzielone, Koszta założ., Reszta pozycyi stanu czynnego, Gotówka. Rows include the same associations as the previous table.

zupełnie zniesione; te zaś stowarzyszenia konsumcyjne, których celem jest dostarczanie swym członkom towarów po cenie zakupna, mają ostro przestrzegać warunku, aby zaopatrywały w towar tylko członków, a ponieważ celem ich jest prowadzenie interesu bez najmniejszej korzyści, więc wynikiem kosztów zarządu przy zamknięciu rachunkowym winni opłacić członkowie.

2. Wszelkiego rodzaju Towarzystwa konsumcyjne mogą być założone tylko o poręczę nieograniczonej.

3. Odnosnie do tych Towarzystw i magazynów konsumcyjnych, które istnieją przy kolejach żelaznych lub innych przedsiębiorstwach, ma być drogą ustawy określonym, że członkowie stowarzyszenia mają prawo nabywać towary tylko za pewną kwotę, oznaczoną mniej więcej na trzecią część w stosunku do stałej płacy i że w przypadkach gdzie będą skonstatowane nadużycia, uważane zarówno z przekroczeniem przeciwko ustawie przemysłowej — mają wykroczenia te podlegać karze tak względem członków, którzy się stali winni nadużycia, jakoteż przeciw Dyrektorom przedsiębiorstwa. Osoby wolne, t. j. takie, które nie prowadzą gospodarstwa domowego, mają być wyłączone z prawa pociągania towarów z powyższej wymienionych stowarzyszeń i magazynów.

4. Wydawanie znaczków konsumcyjnych zamiast gotówki ma być w przyszłości zakazanym.

5. Przełożenia rękodzielnicze mają należycie czuwać nad czynnościami tych stowarzyszeń konsumcyjnych i magazynów spożywczych, a wszelkie przekroczenia należy traktować zarówno z przekroczeniem przeciwko ustawie zarobkowej.

Motywa do tych żądań są następujące:

„Stowarzyszenia te, które właściwie są spółkami handlowymi a nie Stowarzyszeniami spożywczymi, mają wręcz odmienny cel od Stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych. Te bowiem dążą do tego, aby pojedynczym drobnym przemysłowcom, którzy nie mają dostatecznego kapitału obrotowego, umożliwić byt w obec wielkiej przemysłowości i wielkiego kapitału; stowarzyszenia zaś konsumcyjne z powyższym zakresem, wytwarzają coś wręcz przeciwnego; one są zakładane w tym celu, aby stan kupiecki i pojedynczych prowadzących interes zniszczyć i uczynić bezwładnym. Powstawanie Stowarzyszeń spożywczych, mianowicie we większych miejscowościach i miastach, nie da się niczym usprawiedliwić — one nie są niezbędnymi, gdyż żadna potrzeba za nimi nie przemawia — ponieważ właśnie w tych miejscowościach jest każdemu daną sposobność, zaopatrzenia się we wszelkie potrzebne artykuły w każdej chwili, według dowolnego wyboru i według dowolnej ceny. Powstawanie takich Stowarzyszeń nie jest także usprawiedliwionym ze względu na ich działalność humanitarną, która tu niezachodzi, ponieważ

niemal one wszystkie mają znaczne zyski a członkami ich są z reguły osoby ze stanów zamożniejszych, i w ogóle klasa ludzi, którym przez to żadne dobrodziejstwo nie bywa przysporzone. Nie mają one racji bytu także ze względu na tanie zaopatrzenie członków w artykuły spożywcze, gdyż sposób ich czynności, aby członkom przedstawić korzyści, jakie zetknięcie się konsumenta z producentem przynosi nie jest niczym innym jak czczeniem frazesem i nie ma nic innego na celu, jak zdobyć dla stowarzyszeń to pośrednictwo w handlu, które dotychczas było w rękach kupców; aby im szkodzić, bez ponoszenia ich ryzyka, ponieważ one zapewniają sobie za pomocą udziałów dogodny kapitał obrotowy a przy obniżeniu się cen towarów mają także zabezpieczenie od strat posiadając stałych odbiorców. Można tedy z wszelką pewnością twierdzić, że stowarzyszenia konsumcyjne, wyrządzają kupcom niepomiarłą szkodę przez sposób i rodzaj swych czynności, nie przynosząc ogółowi żadnego pożytku. Jakkolwiek w ostatnich czasach nałożone podatki na wszystkie tego rodzaju Stowarzyszenia są słuszne, jest to jednak tylko półśrodkiem, przestrzegającym li interesu skarbu, podczas gdy cały stan kupiecki pozostawiony jest tej samej co dotąd nieusprawiedliwionej konkurencji.

Fakt ten nie da się niczym zaprzeczyć, że z powstaniem każdego nowego Stowarzyszenia konsumcyjnego ginie znaczna liczba niezawisłych exystencji trudniących się handlem, ponieważ klientela się umniejsza a podatki i koszty zarządu pozostają te same. Przez Stowarzyszenia chcecie dźwignąć drobną przemysłowość, lecz drobną handel zniszczycie właśnie za pomocą tych samych stowarzyszeń“.

Na posiedzeniu z dnia 15. sierpnia zostały te wnioski po krótkiej dyskusji przyjęte. Oprócz tego przedłożył p. Neuber, deputowany do Rady państwa i członek wiedeńskiej izby handlowej następującą treść petycji, która ma być do Rady państwa wniesioną:

1. aby stósownie do intencji prawodawcy, tylko członkowie przyjmujący równe prawa i równe zobowiązania, z poręczą nieograniczoną, jeden za wszystkich a wszyscy za jednego byli uprawnieni do korzystania z dobrodziejstw ustawy o Stowarzyszeniach konsumcyjnych, wskutek czego utworzy się sam przez się taki sposób postępowania, aby tylko jednego rodzaju elementa, odpowiadające ustawom o stowarzyszeniach mogły się jednaczyć. 2. Aby towary tylko członkom stowarzyszenia mogły być sprzedawane. 3. Aby prawo zakupna środków do życia przez urzędników było ograniczone do trzeciej części ich płacy, zaś zamiast gotówki nie mogą być nigdy znaczki pieniężne przyjmowane lub wydawane. 4. Stowarzyszenia te mają być uprawnione do pobierania przy cenie kupna tylko pe-

wnęj dokładnej procentowo obliczonej, stałej części na opędzenie kosztów zarządu, która to wysokość ma być podaną do publicznej wiadomości. 5. Aby nad czynnościami tych Stowarzyszeń czuwały przełożenia przemysłowe i donosiły o każdym przekroczeniu, tak jak to czynić są obowiązane przy prowadzącym rzemioło“.

Petycja ta została oddaną komitetowi pod decyzję.

Jakkolwiek zdawać by się mogło, że agitacja ta jest wymierzona przeciwko większym Towarzystwom spożywczym a pomija drobny handel miejski, lub Stowarzyszenia spożywcze przez robotników założone, jednak zapatrywanie to okaże się fałszywem, skoro posłuchamy rozpraw panów delegatów, jakie prowadzili na zebraniu przygotowawczem w przededniu Zgromadzenia. Tam wypowiedziano walkę wszystkim Stowarzyszeniom i ogłoszono hasło zniesienia wszystkich Stowarzyszeń spożywczych. Że taka gwałtowna agitacja, nie na spokojnej dyskusji, lecz na zawiści i zniszczeniu konkurencji oparta, musi się stopić we własnym zapale, to nie ulega wątpliwości; nieżyjemy też najmniejszej obawy, aby to wystąpienie przyniosło dla stanu kupieckiego jakich korzyści a Stowarzyszeniom szkody, przeciwnie — jesteśmy tego przekonania, że agitacja ta wywrze wręcz przeciwny skutek, bo wypowiedzeniem tak nagiej prawdy, że Stowarzyszenia spożywcze odbierają kupcom zyski i tworzą dla nich silną konkurencję, naprowadza się każdego na domysł, że tylko przez taniłość, jakość i rzetelność w sprzedaży dochodzą one do tych rezultatów a tém samem dano im świadectwo użyteczności i skutecznej pracy, i zachęcono tych, co dotychczas zdala od Towarzystw się trzymali do zakładania, przystępowania i kupowania towarów w Towarzystwach spożywczych.

Ruch stowarzyszeń.

Wydział Związku stowarzyszeń uchwalił na posiedzeniu dnia 19. b. m. odbytém odroczyć termin zwołania X. Walnego Zgromadzenia delegatów Związku stowarzyszeń na dzień 28. i 29. września 1884.

Lustracye następujących Towarzystw zostały dokonane w ciągu miesiąca lipca i sierpnia:

Towarzystwa oszczędności i pożyczek w Andrychowie, przez lustr. p. Bednarskiego,

Stowarzyszenia pożyczkowego „Praca i oszczędność“ w Makowie, przez lustr. p. Bednarskiego,

Kasy zaliczkowej w Nowym Sączu i Zakładu zastawniczego przy tejże kasie, przez lustr. p. Biechońskiego,

Banku zaliczkowego w Delatynie, przez lustr. p. J. Urbana,

Towarzystwa zaliczkowego w Śniatynie, przez lustr. p. Urbana,

Kasy zaliczkowej „Wiara“ w Tyśmienicy, przez lustr. p. Urbana,

Towarzystwa zaliczkowego w Kołomyi, przez lustr. p. Urbana,

Towarzystwa kredytowego „Oszczędność“ w Tłumaczu, przez lustr. p. Urbana.

W Sanoku została założoną dnia 10. b. m. Spółka handlu skór, stowarzyszenie zarejestrowane z ograniczoną poręką. Potrzeba tego stowarzyszenia w tem mieście, w obec monopolu pewnej klasy nieuczciwych handlarzy, od dawna czuć się dawała, a że i okoliczne miasteczka jak Bukowsko, Rymanów i Brzozów, gdzie jest wielu rzemieślników szewców, dostarczą zapewne także dostatecznej ilości członków, którzy z handlu tego towary pobierać będą, można wróżyć tej spółce dobre powodzenie. — Do Rady nadzorczej zostali wybrani p. Dr. Aleksander Iskrzycki jako prezes, oraz pp. Leopold Biega, Władysław Bira, Jan Germak, Wincenty Premik i Jan Dąbrowski, do Dyrekcji pp. Franciszek Saganowicz, Franciszek Kuszczał i Ignacy Gadomski.

Dyrekcya Banku krajowego rozesłała do swych zastępstw pierwszy okólnik, w którym zapowiada peryodyczne wydawanie takich okólników w celu zwrócenia uwagę zastępstw na ogólne stosunki i potrzeby ekonomiczne kraju, tudzież w celu zawiadomiania zastępstw o zarządzeniach Banku i podawania do ich wiadomości spostrzeżeń, które od pojedynczych zastępstw otrzyma, aby tym sposobem utrwalić wzajemny stosunek i spożytkować doświadczenia i wskazówki instytucji lokalnych, współdziałających z Bankiem.

W okólniku tym omawia Dyrekcya oprócz ogólnego położenia, wszystkie działy interesów Banku a w końcu zaprasza delegatów zastępstw na poufną konferencyę we Lwowie dnia 9.*) września b. r. o godzinie 4. popołudniu w biurach Banku krajowego odbyć się mającą.

Wnioski stowarzyszeń do X. Walnego Zgromadzenia delegatów Związku.

Towarzystwo zaliczkowe w Rudkach wnosi zmianę §. 5. lit. b statutu związkowego, do którego dodać należy: „Kto na jakimkolwiek urzędzie publicznym lub prywatnym dopuścił się sprzeniewierzenia, ten nie może być wybranym na delegata“.

Towarzystwo zaliczkowe w Bóbrce przedkłada następujące wnioski:

1. Ogólne Zgromadzenie delegatów stowarzyszeń rozpatrzy stosunek Towarzystw zaliczkowych do Banku krajowego i poweźmie uchwały, któreby na przyszłość większą korzyść Towarzystwom przynieść mogły, nie uszczuplając w niczém samoistności tychże.

2. W razie niemożebności osiągnięcia korzystnych rezultatów w stosunku z Bankiem krajowym, ogólne Zgromadzenie delegatów obmyśli środki do założenia Centralnej Instytucji kredytowej dla Towarzystw.

*) obecnie dnia 30. września.

3. Ze względu na rozgałęzioną czynność Towarzystw zaliczkowych, walne Zgromadzenie delegatów uchwała:

a) Posada Patrona jest płatną, płaca roczna ustanawia się na 3.000 zł.

b) Dla przedszego załatwienia spraw Związku i systematycznej lustracji Towarzystw, ustanawia się drugiego urzędnika z płacą roczną 1.000 zł.

Towarzystwo zaliczkowe w Rozdole wnosi: Walne Zgromadzenie delegatów Związku uchwała założenie Centralnej Instytucji kredytowej dla Towarzystw zaliczkowych.

Towarzystwo zaliczkowe w Gorlicach uprasza p. Patrona aby:

- a) poddał pod rozpatrzenie Zgromadzenia delegatów stosunek Banku krajowego do Towarzystw zaliczkowych i spowodował w tej sprawie odpowiednie uchwały, któreby na przyszłość większą korzyść Towarzystwom przynieść mogły, nienaruszając w niczem autonomii tychże,
- b) aby w razie niemożności osiągnięcia korzystnych rezultatów w stosunku z Bankiem krajowym, postarał się o przygotowanie projektu do założenia Centralnej Instytucji dla Towarzystw zaliczkowych i odnośny projekt rozesłał wszystkim Towarzystwom przed zjazdem delegatów w r. 1885 odbyć się mającym,

oraz wnosi: Walne Zgromadzenie delegatów uchwała: „Ustanawia się przy Patronacie dwóch stałych płatnych lustratorów, którzyby wyłącznie zajęci byli lustrowaniem Towarzystw do Związku należących“.

Towarzystwo handlu skór w Drohobyczu wnosi: Walne Zgromadzenie raczy uchwalić i polecić Patronowi, aby Związek zastanowił się nad tem, czy, gdzie i pod jakimi warunkami możnaby otworzyć jeden hurtowny skład skór, wyłącznie dla Towarzystw handlu skór przeznaczony“.

Towarzystwo zaliczkowe w Birczy wnosi: Walne Zgromadzenie uchwała:

- a) wyjednać w Banku krajowym rozszerzenie kredytu dla Towarzystw zaliczkowych na prowincyi pod korzystnymi warunkami, bez uszczuplenia autonomii tychże Towarzystw,
- b) wyjednać w Banku austro-węgierskim przywrócenie kredytu tymże Towarzystwom do tej przynajmniej wysokości i w tejże samej formie, w jakiej im dotąd był udzielany.

Bilanse stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych za r. 1883.

84. Założce. Towarzystwo kredytowe. a) *Rachunek strat i zysków.* Zyski: z rachunku odsetek 682·50, zwrot kosztów administracji 38·63, razem 721·13, Straty:

należyłość procentowa dla członków dyrekcji 246·14, odpisanie 10% z ruchomości 18·50, odpisanie 4% z kosztów założenia 5·40, podatki 18—, 10% z czystego zysku do funduszu rezerwowego 43·31, rozdzielić się mająca dywidenda podług stopy 11% 389·78, razem 721·13. b) *Bilans.* Stan czynny: gotówka 1.130·78, pożyczki 10.261·64 procenta zaległe 65·30, naprzód pobrana należyłość przez Dyrekcyę 168·52, ruchomości po odtrąceniu 10% 228·05, koszta założenia po odtrąceniu 4% 174·60, druki 101·22, razem 12.130·11, Stan bierny: fundusz rezerwy 238·31, udziały 7.931·80, procenta z góry zapłacone 505·37, procenta zaległe 41·90, wkładki oszczędności 3.004·95, podatki 18—, rozdzielić się mająca dywidenda podług stopy 11% 389·78, razem 12.130·11. Obrót kasowy 39.798·69. Ilość członków 110.

OGŁOSZENIA.

II. Walne Zgromadzenie funduszu zaopatrzenia

funkcyjaryuszów stow. zar. i gosp., odbędzie się we Lwowie dnia 28. września b. r. a tem samem pierwotny termin zwołania zostaje uchylony.

We Lwowie dnia 20. września 1884.

Zarząd.

Konferencya delegatów Zastępstw Banku krajowego

odbędzie się, skutkiem odroczenia Walnego Zgromadzenia Związku stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych, dnia 30. września b. r. o godzinie 4tej popołudniu w biurach Banku krajowego.

Wydawnictwo „Roczników stowarzyszeń“

X. Rocznik stowarzyszeń zaprenumerowano dotąd: 104. Tow. kred., Założce 1 egz., 105. Spółka poz., Kałusz 1 egz., 106. Tow. zal., Kałusz 2 egz., 107. Tow. szewców, Dąbrowa 1 egz., 108. Kasa hand. i poz., Przemysłany 1 egz., 109. Tow. zal., Tarnów 3 egz., 110. Tow. kr. i oszczęd., Stryj 1 egz., 111. Związkowa druk. Kraków 3 egz., 112. Ed. Krzen, Wiedeń 1 egz., 113. Spółka rol., Tarnopol 1 egz., 114. Tow. zal. i kred., Brody 2 egz., 115. Tow. kredyt. Kamionka strum. 1 egz., 116. Tow. zal. urząd., Tarnopol 1 egz., 117. Tow. tkaczy, Kossów 1 egz., 118. Tow. kredyt., Busk 2 egz., 119. Tow. zal., Sambor 10 egz., 120. Tow. tkaczy Kórczyna 1 egz., 121. „Union“, Tarnopol 1 egz., 122. Tow. zal., Zbaraz 3 egz., 123. Tow. zal., Śniatyn 2 egz., 124. Tow. zal., Borszczów 1 egz., 125. Tow. urząd. Kołomyja 2 egz., 126. Kasa zal., Sokółów 1 egz., 127. Tow. urząd. kolei Karola Ludwika, Lwów 1 egz., 128. Stow. kred. Strussów 1 egz., 129. Tow. tkaczy, Błażowa 1 egz., 130. Stow. „Wzaj. pomoc“, Krynica 1 egz., 131. Wydział krajowy 150 egz., 132. „Zorza“ spół. stol., Lwów 2 egz., 133. Tow. b. g. Kasy zal., Lwów 1 egz., razem 201 egz., a z poprzednim 589 egz.

Wydawnictwo „Roczników stowarzyszeń“.